

Kuuma-seudun ilmiöt 2022

1. Hyvä elämä – miten säilyttää positiivinen väestökehitys?
2. Vihreä siirtymä siintää – kaikki mukaan!
3. Digitalisaatio – mahdollisuudet mittaamatta?
4. Boostia tutkimus, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan
5. Kehittämistä yhdessä – entä koordinaatio?
6. PK-yritysten elinvoimaisuus

Hyvä
elämä

Miten säilyttää positiivinen väestökehitys?

Pitovoima

Kuuma-seutu on alueena houkutteleva, mikä on pandemia-aikana tullut erityisen näkyväksi.

Alueella on tilaa, tontit ovat kohtuuhintaisia ja asumiskustannukset pääkaupunkia edullisempia

Seudulla yhdistyy kaupunkimaisuus ja luonnon läheisyys.

Miten lisätä yhteispanostuksia alueen vetovoiman ja pitovoiman edistämiseen yli kuntarajojen?

Alueen palvelutarjonta on monipuolista.

Kuuma-seudulla niin koulutus-, terveys-, harrastus- kuin kaupallisetkin palvelut ovat helposti saatavilla.

Hyvinvoinnin, terveyden, viihtyisyyden edistäminen kuntayhteistyössä on ehdottomasti mahdollisuus.

Miten turvaamme palveluiden riittävyden esim. työvoimapula-aloilla? (Varhaiskasvatus, ikähoiva, kuntatekniikka)

Osaaminen

Alueella on paljon toisen asteen ammatillista koulutusta.

Oppilaitosten kannattaa tiivistää keskinäistä yhteistyötä ja toteuttaa osaamispalveluja yhdessä, myös kehittämissyhteistyössä työpaikkojen kanssa.

Työpaikkojen löytyminen kotiseudulta on tavoittelemisen arvoista.

Miten varmistamme maksimaalisen työpaikkaomavaraisuuden?

Vetovoima

Työn murros on mahdollisuus. Keski-Uusimaa tarjoaa hyvät puitteet etätyöläisille.

Etätyöt ja työn tekeminen ulkomaille/ulkomailta avaa uusia näkymiä alueen työvoiman saatavuuteen.

Muualta alueelle töihin tuleville ja muuttaville tarvittaisiin asettautumispalvelut.

Miten varmistaa, että pääkaupunkilaiset eivät siirry etätyöhön Keski-Uusimaan ulkopuolelle, kauemmas pääkaupunkiseudusta?

Vihreä siirtymä siintää

Kaikki mukaan!

Puitteet

Kuuma-seutu pystyy vastaamaan ihmisten arjen vaatimuksiin luontoarvojen ja kulttuurihistoriallisten ympäristöjen osalta, ja tarjoamalla mahdollisuuksia ekologiseen elämäntapaan.

Kuuma-seutu sijaitsee metropolialueen ympärillä ja alueen kuntien keskinäiset välimatkat ovat lyhyitä. Yhteydet läheisiin kaupunkeihin ja muualle Suomeen ovat hyvät.

Kiertotalous orastaa ja siihen on logistisesti hyvät mahdollisuudet ja tahtotila.

Miten vahvistaa yhteistä mindsetiä ja hyödyntää potentiaali?

Yhteistyö

Yritysten lähtökohdat vihreään siirtymään vaihtelevat. Ekologinen kriisi nähtiin vähiten liiketoimintaan vaikuttavana trendinä yrityskyselyssä. Toisaalta osalla yrityksistä on erinomaisia näyttöjä onnistuneesta ja tuloksekkaasta vastuullisuustyöstä.

Yhteistyötä vihreään siirtymään liittyen on: hankkeita kaavaillaan, työn alla mm. Uudenmaan kiertotalouslaakso.

Vihreä siirtymä on yhteinen mahdollisuus, jossa kunnat ja oppilaitokset voivat tukea yrityksiä eri tavoin, mm. kiertotaloutta ja vastuullista toimintaa voimistamalla.

Miten saada kaikki mukaan ja ottaa oppia hyvistä esimerkeistä?

Osaaminen

Myös oppilaitoksilla menossa omia avauksia.

Oppilaitoksissa luodaan pohja kestävyysosaamiselle. Vastuullisuus ja kestävä kehitys ovat nykyajan työelämätaitoja.

Tarvitaan kiertotalousosaamista substanssiosaamisen päälle. Vihreän siirtymän edistäminen yhteistyössä yritysten ja oppilaitosten kanssa auttaa kartuttamaan kaikkien osaamista.

Miten lisäämme yritysten valmiuksia vihreään siirtymään ja vastuullisuuteen?

Digi- tali- saatio

Potentiaali

Kehittäminen

Osaaminen

Yhteistyö

Mahdollisuudet mittaamatta?

<p>Kuuma-seudun läpi kulkee mittavia tavaravirtoja ja alueella on paljon logistiikka- ja teknologia-alan yrityksiä. Lisäksi löytyy paljon pieniä ICT-konsultointiyrityksiä.</p>	<p>Alueella on myös datakeskuksia ja niitä tulee lisää.</p>	<p>Kuuma- seutu tarjoaa potentiaalisen markkinan digitalisoitumista tukeville palveluille. Palvelut voivat koskea mm. liiketoiminnan automatisointia tai palvelujen viemistä verkkoon.</p>	<p>Mitä tiedämme alueen digitalisaatiosta? Tunnistammeko potentiaalin ja kapeikot?</p>
<p>Alueella on paljon eri tyyppiseen digitaaliseen osaamiseen ja digitaalisten ratkaisujen hyödyntämiseen liittyviä hankkeita ja muita avauksia.</p>	<p>Yritysten liiketoiminnan digitalisointia tuetaan, ja asian tiimoilta tehdään kehittämistyötä, tietämyksen lisäämistä ja käytännön neuvontaa.</p>	<p>Onnistunut ja oikein mitoitettu liiketoiminnan digitalisointi lisää kasvua ja tukee vihreää siirtymää.</p>	<p>Mitä kaikkea digitalisaation ympärillä tehdään? Miten yrityksiä motivoidaan liiketoiminnan digitalisointiin?</p>
<p>Digitalisaation mahdollisuuksien ymmärtäminen enimmäkseen vasta aluillaan ja hyödyntämisessä lähtötaso vaihtelee.</p>	<p>Digiosaajien saatavuus kaikilla digityön osa-alueilla on haasteellista ja kilpailu osaajista kansainvälistä.</p>	<p>Jatkuvan oppimisen työkaluja voisi hyödyntää yritys-oppilaitos-yhteistyössä osaajamäärän ja osaamistason lisäämiseen digitalisaation eri osa-alueilla.</p>	<p>Mitä ratkaisuja alueella on digitalisaatio-osaamisen hankkimiseen (eri näkökulmista)?</p>
<p>EU- ja kansallisella taholla on käynnissä digitalisaation kehittämishankkeita (mm. Digitaalinen kompassi 2030)</p>	<p>Alueen omista toimista riippumatta on tulossa tavoitteistoa niin osaamiselle kuin palvelujen tuottamiselle digitaalisessa ympäristössä.</p>	<p>Sähköisen asioinnin kehittäminen ja lisääminen yhteistyössä (vrt. TE-2024 yms). Pällekkäisen työn ja tuplaresursoinnin välttäminen tärkeää.</p>	<p>Tiedämmekö mihin pyrkiä? Kenen kanssa kilpailemme ja mistä?</p>

TKI

BOOSTIA TKI:sta

Potentiaali

Uudellamaalla on kasvuyrityksiä muuta maata enemmän suhteessa väestöön, Kuuma-seudulla parantamisen varaa.

Kasvupotentiaalia ja uudistumista pitää tunnistaa ja tukea paremmin.

Uusien innovaatioiden ja uudenlaisen liiketoiminnan kautta voidaan vastata alueen kilpailukykyyn ja houkuttelevuuteen työssäkäyntialueena.

Miten tuemme kasvua ja vahvistamme kasvuhalukkuutta yhteistyössä?

Kehittäminen

Uuden teknologian testaamismahdollisuudet ovat alueella rajallisia tai yrityskohtaisia.

Yritysten kehitystyöhön tarvitaan erilaisia laboratorioita ja koestusympäristöjä. Pääkaupunkiseudulla palveluja on, riittääkö se?

Voisi olla tärkeää selvittää nykytilaa, etsiä ratkaisua ja uusia avauksia testialustojen saavutettavuuteen ja innovaatiotoimintaan.

Millä tolalla on alueen TKI?

Osaaminen

Kuuma-seudulla ei ole riittävää kytköstä tieteen ja teknologian tai muiden toimialojen välillä.

Esim. yritysten liiketoiminnan digitalisointiin ja innovaatiotoimintaan ei ole TKI-toiminnan vähyyden takia samanlaisia ajureita kuin yliopistopaikkakunnilla.

Yhteistyö korkea-asteen ja ammatillisten oppilaitosten kanssa avaa uusia mahdollisuuksia mm. jatkuvaan oppimiseen.

Miten saamme alueelle lisää huippuosaamista?

Yhteistyö

Kuuma-seudulla väestön koulutustaso ja tutkintojen määrä lähellä maan keskiarvoja. Ammattiosaamisen taso on hyvä. Työvoiman saatavuudessa isoja eroja aloittain. Muuttoliike lisää korkeakoulutettujen määrää.

Korkeakoulutetuille tarjolla rajallisesti työpaikkoja. Osaajapotentiaali olisi kokonaisuudessaan valjastettava uudistamaan alueellista työelämää. Osaamisen hallinta ja TKI ovat tärkeä osa yritysten kehittämistä. Kilpailukykyä voidaan varmistaa osaamista uudistamalla ja toimintaa nykyaikaistamalla.

Yritys-oppilaitosyhteistyötä voisi tehdä laajemmalla rintamalla. Koko koulutussektorin pitäisi olla yhteisrintamassa tukemassa yritysten ja muiden työnantajatahojen osaamisenhallintaa ja innovaatiotyötä.

Miten vahvistamme oppilaitosten välistä vuorovaikutusta yli oppilaitosasterajojen, erityisesti yritys-yhteistyössä?

Yhteis- kehittä- minen

Näkymä

Kehittäminen

Tarve

Yhteistyö

Entä koordinaatio?

Kehittämismvastuun jakamista ja yhteisiä tilannekuvafoorumeita tarvitaan myös jatkossa.	Yhteinen näkymä kehittämistarpeista, hankkeiden tulosten käyttöönotto ja toimenpiteiden jatkuvuus vaatii enemmän huomiota.	TE-2024 ja SOTE-alueiden yms. myötä tuleviin muutossaasteisiin vastaaminen yhdessä. Ratkaisuhautomotai Kuuma-alueen Think Tank alueelle?	Miten varmistamme jatkossa yhteisen tilannekuvan?
Alueella on paljon kehittämis- ja hankeosaamista. Oppilaitosten välillä on toimivaa hankeyhteistyötä.	Hanketoimijoiden verkostot ovat vakiintuneita. Vaihtuvuutta tarvitaan lisää. Kuuma-seutu on sitä vahvempi ja kustannus-tehokkaampi, mitä paremmin onnistutaan ketterien verkostojen luomisessa ja löydetään yhteistyökumppanit tarvittaviin kehittämisprojekteihin.	Hankekokonaisuutta voisi tarkastella yhdessä ja pohtia tietovarantojen roolia aluekehittämisessä. Hankekonsortiot ja monitoimijuus pohdintaan?	Miten hankeyhteistyötä voisi tehostaa?
Rahoituslähteet sirpaleisia. Punaisen langan löytäminen ja hankejatkumo olisi tärkeää	Rahoitus menee joskus edellä, ei tarve: haetaan rahoitusta, kun sitä on tarjolla tai mennään mukaan, kun kaveri pyytää. Reaalimaailman tarve saattaa hämärtyä.	Rahoituskanavien löydettävyyttä voisi kehittää voisi parantaa, jotta sitä voisi hyödyntää oikea-aikaisesti todelliseen tarpeeseen.	Miten varmistamme, että rahoitusinstrumentit tukevat tarvelähtöistä kehitystä ja yhteistä tekemistä?
Hankkeista puuttuu asiakaslähtöisyyttä.	Yrityksiä ei osallisteta riittävästi, etenkin alkuvaiheessa.	Yrityksillä olisi paljon annettavaa hanke- ja kehittämis-yhteis-työhön. Yrityksillä ei riittävästi tietoa hankerahoitusmahdollisuuksista?	Miten saamme yritykset mukaan hankkeisiin ?

PK-yritykset

Elinvoimaisuus

Veto ja pito

Työvoima

Osaaminen

Yhteistyö

Alueen houkuttelevuuden ylläpito tärkeää.	Toimitilojen ja tonttien tarjontaa oltava myös jatkossa.	Vetovoimatekijöitä hintojen kohtuullisuus, perusinfrastruktuurin toimivuus ja turvallisuus, ratayhteyksien ja valtateiden rooli.	Mikä pitää PK-yritykset alueella jatkossakin?
Osaajavajeeseen vastaaminen ajankohtaista. Työntekijöistä pulaa metalli-, sote-, mara-, logistiikka- ja yhdyskuntatekniikan aloilla	Kehitettävä uusia toiminta- ja ajattelutapoja, kuten täsmätyötä ja työn tekoa ulkomailta/ulkomailla.	Jatkuvan oppimisen avulla yritykset voivat varmistaa henkilöstönsä osaamisen ja oman kilpailukykynsä. Samalla yksilöt voivat varmistaa oman työllistettävyytensä ja ylläpitää arvonsa työmarkkinoilla.	Miten turvataan PK-yritysten työvoimatarve?
Erityisesti PK-yritysten mahdollisuuksia osaamisen kehittämiseen on vahvistettava.	Jatkuvan oppimisen tueksi on luotavissa yhteistyörakenteita, jotka tuottavat työn ohessa suoritettavia ratkaisuja yritysten osaamistarpeisiin esim. oppisopimusta tai lyhytkoulutuksia tarjoamalla.	Jatkuvaa oppimista on perusteltua kehittää tiiviissä yhteistyössä työnantajien ja HR-toimijoiden kanssa, osin esim. rekrytoivien koulutusten yms. kautta	Mitä yhteistyötä tarvitaan jatkuvan oppimisen edistämiseksi?
Yritysten halukkuus tehdä yhteistyötä oppilaitosten kanssa vaihtelee.	Yhteistyössä kannattaa kehittää alueellisen yhden luukun periaatetta ja motivoida yritykset mukaan kehittämistoimintaan paremmin. Tekoälytuettujen palvelujen kehittäminen yksi vaihtoehto.	Mahdollisuuksia olisi löydettävissä rekrytointiosaamisen lisäämisessä, HR-osaamispalvelutarjonnassa ja jatkajakoulutuksen kehittämisessä.	Mitä oppilaitosten on tehtävä, jotta enemmän yrityksiä kokee yhteistyön mielekkääksi?